

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCXCVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

uetudo. C. que sit longa consuetudo, & ita per illam glo. tenet Bar. in proœmio Digest. nu. c. Felin. in c. cum omnes. nu. 8. in x. fallen. de constituti. & ibi Andr. ab Exea. nu. 179. Iaf. in l. & saum hæredem. §. hoc die tamen. nu. 8. in xvj. fallen. ff. de pactis. Tacobarius Cardinalis sancti Clementis in suo lib. de concilio. lib. vj. articu. 3. col. ix. vers. & ideo vbicunque. pag. 352. vbi plura ad hoc infert. Eandem opinionem regulæ tenet Angel. in consil. cclxxxj. nume. 1. Corne. in consil. clxxvij. nume. 6. vol. ij. Maria. Socin. in tract. de citatione. articu. 5. nu. 20. vers. sexto fallit. Barba. in consil. xxvij. nu. 23. vol. ij. & expresse tenet Stepha. Bertrand. in consil. xvj. unum. 1. vol. ij. primæ impressionis. Et circa hanc regulam vide posita supra in reg. xlvj.

1 Amplia primo vt procedat, etiam si illi de quorum præiudicio agitur essent absentes: quia nihilominus vocandi sunt. Ita tenet Lucas de Penna in l. nominationum. C. de decur. lib. x. quem sequitur Andr. ab Exea in c. cum omnes. nu. 183. & nu. 214. de constituti.

2 Limita primo hanc reg. vt non procedat in seruo qui vult effici clericus: quia sufficit consensus vnus ex pluribus dominis. Ita probat text. in c. nullus. & ibi glo. j. & Doct. liij. distinct.

3 Limita secundo vt non procedat, quando ciuitas vel maior pars statueret supra victualibus. Ita tenet Lucas de Penna in d. l. nominationum. col. ff. vers. cæterum sciendum est. Matth. de Afflict. in consil. Neapoli. li. x. Rub. lxiiij. in versic. ad officium baiulorum. nu. 1. Albe. de Rosa. in j. par. statut. quest. lxix. Hinc est qd ciuitas vel communitas habens frumentum superfluum, potest compellere ciues vt emanent. ita tenet Fel. in c. j. nu. 2. de Indre. allegat text. in l. vica. C. vt nemi. lice. in emp. specie: se excusa. lib. x. Ant. de Burgos. in c. j. nu. 19. de emp. & vend. & in nu. 22. allegat text. in l. ij. ff. de mundi. vbi probatur, qd rustici compelluntur venire ad ciuitatē & ibi victualia vendere. Soc. in reg. 435. in quarta limitati. & circa hoc. vide Montal. in glo. l. ij. tit. v. par. v.

4 Limita tertio, vt non procedat in vniuersitate habēte potestatem leges condendi. Pro quo facit quod notat Iaf. in l. si se non obtulit. nu. 43. ff. de re iudic.

5 Limita quarto non procedere, quando factū a maiori parte concerneret publicam vtilitatem: ita vt omnes ex illo facto perciperent commodum. ita tenet Bal. in consil. 45. incip. punctus super quo consilium petitur. & in consil. 462. vol. ij. quem sequitur Andr. ab Exea. in d. c. cum omnes. nu. 185. de constituti.

REGVLA CCXCVIII.

FAMA, seu infamia debet præcedere in inquisitione: alias inquisitionis non procedit. Hanc reg. probat text. in c. cum oporteat. & in c. qualiter & quando. el. ij. & in c. inquisitionis. de accusationi. & in c. j. eodem. titul. lib. vj. & in c. licet Hely. de simo. in c. Deus omnipotens

D. Petri Duen.

omnipotens. in princ. ij. q. j. De iure Regio probatur in l. j. in f. in
xvij. par. iij. Hanc regu. ponit Specul. in titu. de inquisitione. §. i.
nu. 5. Barto. in l. congruit. nu. 3. ff. de offi. præsi. Ang. in repe. l. si va
cantia. C. de bonis vac. lib. x. Bald. & Salic. in l. ea quidem. C. de
accusat. Barto. in l. ij. in §. publico. ff. de adulte. Paris de Puteo
tracta. syndica. in versi. inquisitio. Dec. in con. clxxx. & in cōf. 177.
& in cōf. 189. Carrerius in præti. crimi. in princ. nu. 82. Paris in
cōf. 203. nu. 2. vol. 4. Imo. in d. c. cum oporteat. nu. 21. cum sequi
Bal. in l. iubemus. C. de probatio. glo. & ibi Bart. in l. ij. in §. si po
blico. ff. de adulte. Ratio huius reg. est: quia nemo sine accusatore
condemnari debet. l. rescriptum. in §. si quis. ff. de mune. & hono.
& c. de manifesta. 2. q. j. & ideo requiritur accusator verus si proce
ditur per viam accusationis: si autem proceditur per viam inquisi
tionis, requiritur accusator saltem fictus: scilicet q̄ procedat infam
ia, vt in supra dictis iuribus.

Hanc regu. Ang. in d. l. si vacantia. limitat in aliquibus casibus,
quos refert Ang. Are. in tractatu malefi. in verbo, hæc est quedam
inquisitio. nu. 5. 1. & in verbo, quod fama publica. nu. 2. Hipp. in tra
cta. in §. constante. nu. 12.

- Ex quibus omnibus & ex aliis quæ in variis locis traduntur.
- 1 Amplia primo in tantum procedere, q̄ licet testes producti su
per tali inquisitione probent crimen contentum in ipsa inquisitio
ne, de quo inquisitus non erat infamatus: tamen tales testes il
li inquisitio non præiudicant. nec ex eorum dictis condemnabuntur.
Ita tenet Specu. in tit. de inquisitione. in §. nunc videndum. nu. 6. &
ibi Bal. in addi. Pro qua opinione est tex. in d. c. inquisitionis. in
§. tertie dubitationis. de accusat.
 - 2 Amplia secundo in tantum procedere, q̄ non valet statutum supe
rioris, quod possit inquiri de aliquo delicto contra nō diffamatum.
Ita concludit Card. in cle. j. nu. 23. de offic. ordi. quem sequitur Hip
pol. in d. §. constante. nu. 13.
 - 1 Limita primo, quando inquisitio fit parte præfente, & non oppo
nente de præcedente infamia: nam tunc valet & tenet inquisitio.
Ita probat tex. in c. ij. de accusat. lib. 6. & ita per illum text. tenet
Hippo. in d. §. constante. nu. 20. Ang. Are. in tract. malefi. in verbo,
quod fama publica. nu. 7. Roma. in conf. cx. nu. 1. idem Ang. Are. in
d. tract. malefi. in verb. & hæc est quedam inquisitio. nu. 51. In l. in
patre furioso. nu. 27. ff. de his. qui sunt sui vel alieni iur. C. expo. in cō.
lx. nu. 3. in consiliis crimin.
 - 2 Limita secundo, in inquisitione generali quæ fit ad inuestigan
dum facinorosos homines. de qua habetur in l. congruit. ff. de offic.
præsi. in c. j. de offic. ordi. in c. irrefragabile. eo. titu. in c. ex commu
nicamus de hereti. in c. placuit. x. quest. j. Ita Innocen. in c. j. de po
stula. prælat. Abb. in c. ad nostram. el. ij. nu. 2. de iureiur. Hippol. in
d. §. constante. nu. 20. Abb. in c. j. nu. 6. super glo. j. de offic. ordi. Ang.
Are. vbi supra. in d. verbo, hæc est quedam inquisitio. nu. 51. Salic.
in

in l. ea quidem. nu. 30. C. de accusationibus. quibus adde Caietanum
ij. q. lxxix. artic. j.

3 Limita tertio, in inquisitione quę fit ad publicam vtilitatem, in
causa mere civili ex pecuniaria. Ita tenet Ang. per tex. ibi in d. l. si
vacantia. facit tex. in l. si quis intra. C. de bonis prescript. & tenet
Hip. in d. §. constante. nu. 20.

4 Quarto fallit, quando cunque per inquisitionem proceditur ad de
monstrationem publici officialis. Ita probatur in d. l. ea quidem. in c.
j. de offic. ordina. in c. j. §. supra. de offic. custo. tex. & ibi Barto. in l.
divus Adrianus. ff. de custo. & exhibitio. reorum. Montal. in glos. l.
xxviii. titu. j. par. vij. Bald. & Sal. in d. l. ea quidem. aliās iudex fa
cit suam suam, secundum Bald. in l. iubemus. colum. ij. versi. ij. C. de
probatio.

5 Quinto fallit, quando iudex inquit ex necessitate officij. Ita
expresse tenet Ang. in d. tract. malef. in verb. hæc est quedam in
quisitio. nu. 51. Ang. de Perus. ante enim in d. l. si vacantia. lib. x. Hip.
in d. §. constante. nu. 20. Quod tamen intelligo verum, dummodo
ex aliqua iusta causa iudex fuerit motus ad inquirendum: scilicet
per famam vrgentem. ita Ang. in l. Athletas. in §. calumniator. nu.
6. ff. de infra. allegat tex. in d. c. cum oporteat. de accusa. pro qua opi
ficat quod notat Bar. in l. cum quidam. in §. quod dicitur. nu. 1. ff. de
acqui. hæred. vbi per illum tex. dicit, qd quando esset publica fama,
& aliquis accusavit vel denunciavit aliquem de maleficio, non po
tuit puniri pœna proponentis falsas accusationes: iuxta ea quę su
pra dixi in reg. xxvij. quod dicit sæpius fuisse de facto obventum.
idem voluit Bar. in l. si. C. si ser. aut liber. libr. x. quem sequitur las
in l. in princ. nu. 27. ff. de eo per quem fact. erit. ex quo dicto Bar.
possumus limitare tex. in l. lxxxiiij. Tauri. vt non habeat locum,
quando testis deposuit super delicto de quo erat publica vox, & fa
ma, quia tunc testis non debet puniri tanquam falsum deponens, cū
fama excuset eum a dolo: quod expressius tenet idem Bartol. in d.
Athletas.

6 Sexto fallit, quando cunque veritur periculum animarum: & sic
non ad effectum puniendi, sed ad effectum corrigēdi pro salute ani
mę, vt quando episcopus visirat ecclesiam vel quando vult se in
formare de vita & moribus eligendi vel consecrandi, vel alicuius
promouendi ad ordines, si est idoneus: quia tunc ex officio inquit
nulla fama precedente, vt in c. j. de cleri. peregrini. & in c. vnic. vt ec
clesiastica benefic. in c. graue. de præb. Ita expresse tenet Hosti. in
d. c. vnic. Abb. in c. j. nu. 35. de postul. præla. & in c. postquam num.
4. de electio. & in c. j. nu. 6. de offic. ordina. Specul. in tit. de inquisi
tio. in §. quando. nu. 6. & in §. viso. nu. 41. Bal. in consi. 220. vol. iij.
Facit quod habetur in c. ad nostram. el ij. de iureiur. in c. cum nobis.
& ibi gloss. de elect. in c. j. in §. sane. de censibus, libr. vj. & istam
opinionem tenet Aret. in d. c. qualiter & quando. el ij. nume. 12. de
accusationibus.

D. Petri Duen.

- 7 Limita septimo, quodcumque inquisitio fieret de mandato Principis: quia tunc potest fieri, etiam non precedente fama. Ita expresse tenet Bal. in l. nullus. per illum tex. nu. 1. C. ad leg. Jul. maiestatis. quod ante eum tenuit Innoc. in d. c. cum oporteat. de accusa. Ang. in tract. malef. in d. ver. quod fama publica. nu. 5. Cæpo. in consil. nu. 48. in consil. crimin. Ludou. Corre. in pract. crimina. in prin. sup. l. obseruare curabis. nu. 84. Quod tamen intelligo verum, quando inquisitio formatur de mandato seu ex conscientia Principis et motu proprio ipsius Principis: nam tunc non requiritur diffamatio nec fama: secus ad postulationem alterius Princeps hoc mandat. Ita probat glo. ij. in verbo, fuerat. de accusationib. lib. vj. & ita expresse per illam glo. tenet Hippoly. in sing. xiiij. & in d. 6. constante. nu. 21. Augusti. Arimi. in addi. ad Ang. in tract. malef. in d. ver. quod fama publica. nu. 5. Catellia. Corta in memora. in ver. fama. Felin. in d. c. cum oporteat. in iij. not. & ibi Ioan. de Anan. nume. 1. vbi per hac opi. allegat etiam glo. in c. ex tenore. de foro comp. idem tenet Deci. in d. consil. clxx. & in consil. clxxxix. Et de iure regio est l. j. tit. 17. par. 3.
- 8 Limita octavo non procedere, quando aliquis denuntiaret de crimine per aliquem probum virum: quia tunc predicta denuntiatio est sufficiens, vt inquiratur contra eum super infamia tantum, et non super crimine: sed reperta infamia potest inquiri de crimine. Ita tenet Abb. in c. licet. nu. 4. & in vlt. notab. de accusa. & ibi Ancha. & Felin. nu. 3.
- 9 Limita nono, non habere locum in crimine hæresis: quia proceditur per inquisitionem nulla precedente diffamatione. Ita probat tex. & ibi Card. qui dicit ibi non legisse, in c. excommunicatus. in 6. ad iicimus. de heret. & ita expresse tenet ibi Io. de Ana. nu. 1. Eandem opin. tenet Bar. in Extrauag. ad reprimendum. in ver. inquisitionem. quomodo in crimi. lege maie. in vlt. feudo. Cardin. in Clem. j. in 6. penul. & in Clem. ij. in ij. q. de hære. August. Arimi. in addi. ad Ange. in tract. maleficiorum, in ver. hæc est quedam inquisitio. nu. 58. Carretius in pract. crimina. in tracta. de hæreticis, nu. me. 110.
- 10 Limita decimo, non procedere in inquisitione quæ sit contra officialem in syndicato: quia potest contra eum, inquiri generaliter, et specialiter indistincte, etiam fama non precedente: & potest inquiri contra eius familiam, officiales & ministros. Ita tenet Paris de Puteo. in tract. syndicatus in ver. proceditur autem in syndicato. Ang. in l. vacantia. col. xiiij. C. de bon. vacan. Bald. in l. obseruare. in 6. proficisci. nu. 7. ff. de offic. procon. & lega. De iure regio probatur in c. lix. (de los Corregidores.) cum sequentib.
- 11 Limita vndecimo, non procedere in casibus in quibus precessit inquisitio generalis: quia potest perueniri ad specialem sine alia probatione famæ. Ita Bart. in d. Extrauaganti, ad reprimendum. in verbo, inquisitionem, allegat tex. in l. congruit, ff. de offic. procon.

in Auth. de collatori. §. iubemus. colla. ix. text. in l. iij. in §. manda-
tis. & ibi Bar. ff. ad l. lul. pecunia. idem Bar. in l. ij. in §. si publico. nu-
me. 5. ff. de adult. Bal. in l. iubemus. nu. 4. C. de probatio. Montal. in
glo. lxxvii. tit. j. par. vij. Et de iure regio probatur in l. j. tit. xvij.
par. iij.

21. Duodecimo limita, quando starent contra inquisitum indicia suf-
ficientia: nam licet non constet de fama, potest tamen inquiri ex il-
lis indicis. Ita Bar. in d. l. congruit. ff. de offic. præsi. vbi æquiparat
procedum inquisitionis cum indicis, & cum fama publica. quem
sequitur Paris de Puteo in d. tract. syndic. in ver. inquisitio. Bald. in
d. iubemus. nu. 4.

22. Decimotertio limita, non habere locum vbiunque crimen ha-
bet in se maximam offensionem: scilicet vbiunque crimen com-
mittitur coram iudice, index potest super illo per inquisitionem pro-
cedere: vt in l. i. C. de calumniat. & in l. nullum. C. de testib. & in l.
penult. C. de proba. Ita expresse tenet Bar. in d. Extrauag. ad reprimen-
dum. in ver. inquisitionem. Montal. in glo. l. 28. tit. j. par. 7. Bar.
in l. ij. in §. si publico. nu. 10. ff. de adulte.

23. Decimoquarto fallit, propter immunitatem criminis, scilicet con-
tra illum qui facit iniuriam sacerdotibus vel ministris tempore cul-
tus diuini, vt in l. si quis in hoc genus. & ibi expresse Bal. C. de epi-
sco. & cleri. & ita per illum text. tenet Montal. in l. xxviii. tit. j.
par. vij. & ita expresse tenet Bar. in l. j. in §. si publica. nume. 1. ff. de
adulteris.

24. Decimoquinto fallit, in crimine læsæ maiestatis. Vt in d. Extrauag.
ad reprimen. & ibi glo. in ver. per inquisitionem.

25. Decimosexto fallit, quodcumque delictum est notorium, & ne-
scitur quis illud commisit: nam tunc superior facit inquisitionem ge-
neralem. Ita tenet Inno. in c. bonę. el. j. nu. 6. de electi. Bart. in l. si. ff.
de questi. Abb. in c. j. nu. 6. de offi. ord. De iure regio probatur in l.
xj. tit. xx. libr. iij. Fori. & in l. x. tit. j. libr. viij. ordinand. & l.
xxviii. tit. j. par. 7.

26. Decimoseptimo limita, non habere locum in Archiepiscopis qui
possunt visitare prouinciam, & inquirere de criminibus, etiam si nõ
apparet de negligentia suffraganeorum. Ita probat text. in c. sicut
olim de accusatio. vbi Abb. in iij. nota. & in nume. 4. hoc expresse
tenet.

27. Decimo octauo fallit, in regularibus: nam contra regulares po-
test inquisitio fieri, etiam nulla præcedente infamia. Ita expresse
firmat Io. Andr. in d. c. olim. col. iij. in prin. versic. vnde & sine infam-
ia proceditur ad inquisitionem. de accus. allegat. tex. in c. in sin-
gulis & in c. seq. de statu mona. quod sequitur Ant. de But. ibi, Car.
& Ancha. Sed Imol. in d. c. olim. nume. 20. dicit, qd illa iura lo-
quantur quando illa inquisitio fit per visitatores in capitulo gene-
ralis. & sic non concludunt, qd alias possit procedere contra regu-
lares fama non præcedente, & sic concludit, qd extra casum d. c. in
singulis.

D. Petri Duen.

Angulis, cum seq. remaneamus in regu. q̄ non debeat fieri inquisitio non præcedente infamia contra regulares, & maxime prelatos: legat ea quæ dixi in c. cum oporteat. & in c. qualiter & quando de accusa. quod dictum Imol. sequitur Ioan. de Ana. ibi, nume. 14. & idem sentit ibi Abb. num. 2. Corse. in reper. ad Abb. in ver. inquisitio, col. iij.

REGVLA CCXCIX.

FAMA regulariter non facit plenam fidem. Hanc regulam probat tex. in l. iij. in §. eiusdem. & ibi gloss. in ver. confirmat. ff. de testib: text. & ibi gloss. ver. fama in c. si testis. in §. sæpe etiam. iij. q. iij. & in c. illud. in ver. in hoc. de clerico. excommu. min. Circa quam regulam vide Bar. not. in l. de minore. in §. plurimum. nu. 40. ff. de quæst. & ibi Hip. nu. 36. (qui nu. 93. ponit quotuplex & quid sit fama: & per quos testes probetur.) Gand. in tract. malef. in Rub. a quo. vel a quibus possit fama incipere. vers. quid sit fama. per totum. Fel. & Doct. in c. ventens. el. j. nu. 7. de testib. Ias. in l. admonendi. di. nu. 242. ff. de iureiur. Dec. in c. j. nu. 36. de appell. vbi dicit hanc esse commu. opinionem. Corn. in consil. l. j. nu. 1. vol. j. & in consil. xlvj. nu. 16. vol. iij. Deci. in consil. 427. nu. 2. & in consil. dclij. nu. 2. Marc. Man. in consil. lxxij. nu. 41. & in consil. ccxlvij. nu. 7. Ioan. de An. in consil. xxvij. nu. 31. & in consil. lx. nu. 12. Chassa. in consil. Burg. in titu. (des siedz.) Rub. iij. §. iij. fol. 106. col. j. nu. 4. Soci. Iun. in consil. lxxxvj. nu. 3. & in consil. 148. vol. ij. & in consil. lxxix. nu. 18. & nu. 26. vol. j. Paris. in consil. lxxv. nu. 17. & in consil. ciiij. nu. 166. vol. j. Io. Coras. in l. admonendi. nu. 80. vbi dicit ita communiter seruari. ff. de iureiur. eandem dicit communem Are. in d. c. veniens. nu. 21. & hanc opinionem regulæ tenet Caro. Ruin. not. in consil. clviij. vol. v. nu. 23.

1. **Limita primo**, in casibus a iure expressis: scilicet vbi communis hominum opinio aliquid potest inducere: vt in communi vsu loquendi: vt in c. cx literis. de sponsalib. in l. librorum. in §. quid tamen Casius. ff. de legat. iij. Ita tenet Felin. in c. veniens. el. j. nu. me. 7. de test. Hippolytus in l. de minore. §. plurimum. nume. 82. ff. de quæstionib.
2. **Limita secundo**, vbiunque versatur fauor publicus preferens opinionem veritati: vt in casu. l. Barbarius Philippus. ff. de offi. proco. & in l. si arbiter. C. de senten. & in §. tria. iij. q. vii. Ita tenet Abbas in d. c. veniens. nume. 8. vers. quedam sunt in quibus. & ibi Felin. nu. 8. Soc. in reg. 144. in vj. fallentia. Hippoly. in d. §. plurimum. nume. 82.
3. **Limita tertio**, quando agitur de probanda nobilitate & virtute. Ita expresse tenet Bart. in l. prouidendum. per illum tex. C. de potestulan.